

دانشنامه علوی - نسخه ۳

محتوای علمی و قابلیت های پژوهشی

به کوشش: علی خانی

akhani@noornet.net

سخن نخست

خورشید پرفروغ عدالت و دانش، امیرمؤمنان علی(ع)، همواره کانون تأملات عمیق پژوهشگران و اندیشمندان بوده است. این شخصیت بی‌بدیل و جامع کمالات، در ساحت‌های گوناگون فردی، اجتماعی، علمی و معنوی، همچون مشعل فروزان هدایت، راهنمای بشریت به سوی قله‌های رفیع انسانیت بوده است. گنجینه گران‌بهای روایات، سرشار از تأکید بر فضایل منحصر به فرد آن حضرت است و از دیرباز تا کنون، قلم‌ها در وصف منقبت او به رقص درآمده و طومارها به مدح او آراسته شده است.

یکی از بارزترین جلوه‌های این شخصیت تابناک، دریای بیکران علم الهی اوست. پیامبر رحمت(ص) در حدیث شریف «أنا مدينة العلم وعلی بابها فمن أراد العلم فلیأت الباب» (۱)، حضرت علی(ع) را به مثابه دروازه شهر علم خویش معرفی نموده است. این حدیث متواتر که در منابع معتبر شیعه و اهل سنت نقل شده، گواهی روشن بر اشراف کامل آن حضرت بر معارف و حیانی و علوم الهی است. پژوهش‌های متعدد عالمان

حدیث، بر صحت سند و دلالت این حدیث نورانی، مهر تأیید زده‌اند.

میراث علمی امیر مؤمنان(ع)، نه تنها در زمان حیات ایشان، بلکه در طول تاریخ اسلام، همواره مورد توجه و استناد علما و اندیشمندان بوده است.

اندیشه‌های عمیق و کامل ایشان در حوزه‌های مختلف علوم اسلامی، از جمله: تفسیر قرآن، فقه، کلام، اخلاق و حکمرانی، به‌عنوان منبعی غنی و الهام‌بخش برای پژوهشگران و متفکران به شمار می‌رود. در عصر حاضر نیز با توجه به پیچیدگی‌ها و چالش‌های فکری و اجتماعی موجود، بازخوانی و بهره‌گیری از میراث علمی امام علی(ع) به منظور ارائه راهکارهای مناسب و کارآمد، امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. تحلیل و تبیین اندیشه‌های ایشان با روش‌های علمی و با در نظر گرفتن نیازهای جامعه امروز، می‌تواند نقشی اساسی در پیشبرد فرهنگ و تمدن اسلامی و حل معضلات بشری ایفا کند.

نهج‌البلاغه، گنجینه‌ای بی‌بدیل از خطبه‌ها، نامه‌ها و حکمت‌های امیرمؤمنان علی(ع) است که سید رضی در قرن چهارم هجری آن را گردآوری نمود. این کتاب شریف، فراتر از یک مجموعه ادبی، بازتابی از آموزه‌ها، سیره و اندیشه‌های والای امام علی(ع) و اثری ماندگار در عرصه ادب و اندیشه اسلامی است. فصاحت و بلاغت بی‌نظیر کلام امام(ع)، در کنار عمق معانی و مضامین، آن را به اثری جاودانه و بی‌بدیل تبدیل کرده است.

سید رضی، در مقدمه خود، به دو انگیزه اصلی برای گردآوری این اثر اشاره می‌کند: نخست، حفظ و ارائه زیبایی‌های کلام و اسلوب ادبی بی‌نظیر امیرمؤمنان(ع) به‌عنوان سرچشمه و معیار فصاحت و بلاغت، و دوم، شناساندن قدر و جایگاه والای ایشان در تمامی عرصه‌های دانش و فضیلت. او می‌داندست که نهج‌البلاغه، با وجود گستردگی، تنها بازتاب بخش محدودی از اندیشه‌های غنی و وسیع امیرمؤمنان(ع) است.

نهج‌البلاغه، با وجود اینکه گزیده‌ای از سخنان و اندیشه‌های امام علی(ع) است، اما به دلیل عمق و غنای محتوا، دریچه‌ای گسترده به سوی گنجینه معارف اسلامی می‌گشاید. این کتاب شریف، مباحث متنوعی در حوزه‌های: عقاید، اخلاق، فقه، تفسیر، حکمرانی و مسائل اجتماعی را دربرمی‌گیرد و امام علی(ع) در کلام خود، با استفاده از روش‌های استدلالی متنوع و زبانی شیوا، به تبیین اصول و مبانی دین اسلام، ترویج ارزش‌های اخلاقی و انسانی، و ارائه راهکارهایی برای مسائل فردی و اجتماعی پرداخته است.

گفتنی است که مقاله حاضر، بر اساس اطلاعات ثبت‌شده در نرم‌افزار «دانشنامه علوی - نسخه ۳» تهیه و تنظیم شده است.

ضرورت و هدف از تولید «دانشنامه علوی ۳»

نرم‌افزار دانشنامه علوی با محوریت نهج‌البلاغه، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین منابع شناخت شخصیت و اندیشه‌های امام علی(ع)، طراحی و تولید شده و بخش قابل توجهی از آن به بررسی ابعاد گوناگون این اثر گران‌بها اختصاص دارد. با گسترش پژوهش‌ها در حوزه نهج‌البلاغه و افزایش منابع مرتبط، نیاز به ابزاری دیجیتالی که امکان دسترسی سریع، جامع و آسان به این گنجینه ارزشمند را فراهم کند، بیش از پیش احساس می‌شود. نسخه سوم این نرم‌افزار، با بهره‌گیری از

به‌روزرسانی‌های محتوایی و فناوری‌های پیشرفته، امکانات پژوهشی نوینی از جمله: دسترسی به متن کامل، ترجمه‌ها، شروح و مستندات نهج‌البلاغه و ابزارهای تحلیل دقیق ارائه کرده و بستری کارآمد برای پژوهشگران و علاقه‌مندان به معارف اسلامی فراهم ساخته است.

هدف از تولید این نسخه جدید، آسان‌سازی فرآیند مطالعه و پژوهش در نهج‌البلاغه و ایجاد زمینه‌ای نوین برای بررسی عمیق‌تر اندیشه‌های امام علی(ع) و بهره‌گیری از این میراث ارزشمند در پاسخ به نیازها و چالش‌های امروز است.

پیشینه برنامه

نرم‌افزار دانشنامه علوی، ابتدا در حدود سال ۱۳۸۰ توسط مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی به‌صورت سه‌زبانه عرضه شد. این نرم‌افزار شامل دو بخش «دانشنامه» و «کتابخانه» بود و به‌طور گسترده، مورد استفاده محققان قرار گرفت. هدف اصلی نسخه اول، گردآوری منابع درجه یک مرتبط با نهج‌البلاغه شامل: شرح‌ها، ترجمه‌ها و لغت‌نامه‌ها بود.

نسخه دوم این نرم‌افزار، در سال ۱۳۹۷ با پیشرفت‌های فنی و محتوایی عرضه شد. این نسخه، امکانات جدیدی مانند: توسعه علوم بلاغی، تجزیه و ترکیب متون، دسترسی موضوعی، ارائه ترجمه‌های متنوع با قابلیت انتخاب زیرنویس، نگارخانه تصاویر و ویدئوها، و جست‌وجوی پیشرفته را به کاربران ارائه کرد. همچنین، کتابخانه آن با ۱۷۳ عنوان کتاب و ۳۸۹ جلد گسترش یافت و دانشنامه‌ای مستقل از کتاب غرر الحکم اضافه شد. این تغییرات، نرم‌افزار را به ابزاری قوی‌تر برای پژوهش‌های مرتبط با نهج‌البلاغه تبدیل کرد.

گستره محتوایی

بخش کتابخانه در نرم‌افزار دانشنامه علوی ۳، گنجینه‌ای غنی و پربار از معارف علوی را در اختیار شما قرار می‌دهد. این بخش با دربرداشتن ۲۲۳ عنوان کتاب در قالب ۴۹۲ مجلد، نسبت به نسخه پیشین، افزایش چشمگیر در منابع داشته و بستری وسیع‌تر برای پژوهش و مطالعه در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌دهد.

در این کتابخانه، طیف گسترده‌ای از آثار مرتبط با نهج‌البلاغه و غررالحکم گردآوری شده است؛ از متون و ترجمه‌های نهج‌البلاغه گرفته تا شروح و تفاسیر آن، از کتب مربوط به سید رضی و اسناد نهج‌البلاغه تا فرهنگ‌های لغات و اعراب آن، همگی در این مجموعه ارزشمند به چشم می‌خورند. علاوه بر این، بخش ویژه‌ای نیز به متن، ترجمه و تفسیر غررالحکم و همچنین کلمات گهربار امیرمؤمنان(ع) اختصاص یافته است.

برای سهولت دسترسی کاربران به منابع، کتابخانه در دو سطح طبقه‌بندی شده است؛ در سطح اول، دسته‌بندی کلی منابع به شرح ذیل ارائه می‌شود:

* متن و ترجمه نهج‌البلاغه

در این بخش، نسخه‌های متنوعی از متن نهج‌البلاغه، شامل نسخه‌های تحقیق‌شده‌ای مانند: صبحی صالح، فیض‌الاسلام و قیس بهجت‌الطاهر، و همچنین تصاویر نسخه‌های خطی، به همراه ترجمه‌های گوناگون ارائه می‌شود. این تنوع، به کاربران امکان می‌دهد تا با توجه به نیاز و سلیقه خود، به بهترین شکل از این گنجینه بهره‌مند شوند.

* شرح و تفسیر نهج‌البلاغه

این دسته، به شروح و تفاسیر مختلف نهج‌البلاغه اختصاص دارد. اندیشمندان و عالمان بسیاری در طول تاریخ، به شرح و تفسیر این اثر بی‌نظیر پرداخته‌اند که در این بخش، آثار ارزشمند آنان در دسترس کاربران قرار گرفته است.

* کلمات امیر مؤمنان(ع)

در این قسمت، سایر کلمات و سخنان گهربار امیر مؤمنان(ع) که در منابع دیگر گردآوری شده، در دسترس کاربران است.

* متن، ترجمه و تفسیر غررالحکم

غررالحکم، مجموعه‌ای گران‌بها از کلمات قصار امیر مؤمنان(ع) است. در این بخش، متن اصلی غررالحکم به همراه ترجمه‌ها و تفاسیر مختلف آن ارائه می‌شود.

* اسناد و مستدرکات نهج‌البلاغه

این بخش، به بررسی اسناد و مدارک نهج‌البلاغه، و همچنین مستدرکاتی که بر آن نگاشته شده، می‌پردازد. این موضوع، برای پژوهشگرانی که به دنبال بررسی دقیق‌تر و موشکافانه‌تر نهج‌البلاغه

نهج‌البلاغه، گنجینه‌ای بی‌بدیل از خطبه‌ها، نامه‌ها و حکمت‌های امیرمؤمنان علی(ع) است که سید رضی در قرن چهارم هجری آن را گردآوری نمود. این کتاب شریف، فراتر از یک مجموعه ادبی، بازتابی از آموزه‌ها، سیره و اندیشه‌های والای امام علی(ع) و اثری ماندگار در عرصه ادب و اندیشه اسلامی است

هستند، بسیار حایز اهمیت است.

* فرهنگ اعلام و لغات نهج البلاغه

در این قسمت، فرهنگ‌های لغت و اصطلاحات موجود در نهج البلاغه گردآوری شده است تا فهم و درک معانی عمیق این اثر برای کاربران تسهیل شود.

* اِعراب نهج البلاغه

این بخش، به اِعراب‌گذاری دقیق و کامل نهج البلاغه اختصاص دارد تا کاربران بتوانند به تحلیل صرفی و نحوی کلمات و عبارات پرداخته و به درک بهتری از مفاهیم آن دست یابند.

* در باره نهج البلاغه و سید رضی

در این قسمت، کتاب‌هایی در باره گردآورنده نهج البلاغه، سید رضی(ره) و همچنین پژوهش‌هایی پیرامون خود نهج البلاغه ارائه می‌شود تا کاربران با ابعاد مختلف این اثر جاودان آشنا شوند.

این دسته‌بندی در سطح اوّل، به کاربران کمک می‌کند تا به سرعت به حوزه مورد نظر خود دسترسی پیدا کنند و سپس در سطح دوم، با جزئیات بیشتری به منابع مورد نیاز خود دست یابند.

دانشنامه نهج البلاغه

بخش «دانشنامه» نهج البلاغه در نرم‌افزار دانشنامه علوی ۳، دریچه‌ای نو به سوی اقیانوس بی‌کران حکمت و بلاغت امیر مؤمنان(ع) می‌گشاید. این بخش با ارائه امکانات متنوع، پژوهشگران و علاقه‌مندان را در کاوش عمیق‌تر در این اثر بی‌نظیر یاری می‌رساند. در ادامه، به معرفی قابلیت‌های کلیدی این قسمت می‌پردازیم:

* نسخه خطی

در این بخش، فرازهای نهج البلاغه به صورت دقیق با پنج نسخه خطی نفیس (قرن ۵، ۶ و ۷ هجری)، تطبیق و نشانه‌گذاری شده است. این اقدام، گامی ارزشمند در جهت حفظ اصالت متون کهن و ارائه مرجعی دقیق و معتبر برای پژوهشگران محسوب می‌شود.

نسخه سوم این نرم افزار، با بهره گیری از به روزرسانی های محتوایی و فناوری های پیشرفته، امکانات پژوهشی نوینی از جمله: دسترسی به متن کامل، ترجمه ها، شروح و مستندات نهج البلاغه و ابزارهای تحلیل دقیق ارائه کرده و بستری کارآمد برای پژوهشگران و علاقه مندان به معارف اسلامی فراهم ساخته است.

هدف از تولید این نسخه جدید، آسان سازی فرآیند مطالعه و پژوهش در نهج البلاغه و ایجاد زمینه ای نوین برای بررسی عمیق تر اندیشه های امام علی (ع) و بهره گیری از این میراث ارزشمند در پاسخ به نیازها و چالش های امروز است

* ترجمه

امکان مشاهده ۳۶ ترجمه به زبان های مختلف از جمله: فارسی، انگلیسی، فرانسوی، اسپانیایی، ترکی، اردو و اندونزیایی ذیل هریک از فرازها فراهم آمده است. همچنین، کاربران می توانند ترجمه پیوسته را مشاهده کرده و یا با استفاده از امکان مقایسه، ترجمه های مختلف یک فراز را به صورت هم زمان بررسی کنند.

* شرح

در این بخش، شرح های معتبر نهج البلاغه ذیل هر کدام از فرازها نمایش داده می شود تا کاربران بتوانند به درک عمیق تری از معانی و مفاهیم کلام امیر مؤمنان (ع) دست یابند.

* واژگان

در این قسمت، توضیحات عمومی و تخصصی مربوط به هر واژه در ذیل فرازهای نهج البلاغه ارائه شده است. این توضیحات، از شرح های مختلف نهج البلاغه و همچنین کتاب مفردات نهج البلاغه به عنوان منبع اصلی و با استفاده از سایر منابع لغوی استخراج شده اند.

* اعراب

بخش اعراب، با تمرکز بر جنبه های زبانی و ساختاری نهج البلاغه، به درک عمیق تر این اثر کمک می کند. اطلاعات این بخش عبارتند از:

– **علوم بلاغی:** با توجه به فصاحت و بلاغت ذاتی نهج البلاغه، این بخش به بررسی زیبایی های ادبی کلام امیر مؤمنان (ع) در قالب علوم معانی، بیان و بدیع می پردازد. این اطلاعات، از شروح معتبر نهج البلاغه استخراج شده و به صورت گزینه پژوهشی در دسترس کاربران قرار گرفته است.

– **صرف و نحو:** بخش صرف و نحو، با ارائه تجزیه و ترکیب عبارات نهج البلاغه، به درک عمیق تر ساختار جملات و ظرافت های زبانی کلام امام علی (ع) یاری می رساند. این اطلاعات، از دو منبع استخراج شده است: الف. شروح معتبر نهج البلاغه؛ ب. برخی از کتاب هایی که به طور ویژه به تجزیه و ترکیب نهج البلاغه پرداخته اند. این اطلاعات، به صورت گزینه پژوهشی ارائه می گردد.

– مستندات: در نسخه قبل، مستندات نهج البلاغه که با عنوان تسامحی مصادر عرضه شده بود، صرفاً مبتنی بر اطلاعات منعکس شده در برخی کتب نظیر: مستدرک نهج البلاغه، مصادر نهج البلاغه و اسانید ارائه شده بود. در این نسخه، خطبه‌ها، نامه‌ها و حکمت‌های موجود در نهج البلاغه، در بخش قابل توجهی از مصادر متقدم مورد مشابهت‌یابی ماشینی و بازبینی کارشناسی قرار گرفته و با عنوان «مستندات نهج البلاغه» در بخش دانشنامه نهج البلاغه در دسترس کاربران قرار گرفته است.

– موضوعات: با توجه به درجه اهمیت موضوعات و سهولت دسترسی کاربران، برای هر فراز از این کتاب گران‌سنگ، موضوعات مرتبط با آن ارائه شده است. این رویکرد، به پژوهشگران کمک می‌کند تا با دسترسی سریع و آسان به موضوعات هر بخش یا فراز از نهج البلاغه، بتوانند پژوهش‌های خود را با دقت و عمق بیشتری پیش ببرند.

– جست‌وجو: علاوه بر جست‌وجوی لفظی، امکان جست‌وجوی کلمات نهج البلاغه از طریق ریشه آنها نیز فراهم شده است. ارائه آمار دقیق ریشه و مشتقات، کاربران را به آسانی به مطالب مورد نظر هدایت می‌کند. همچنین، امکان مشاهده ترجمه دلخواه برای متن جست‌وجو شده نیز در این بخش فراهم شده است.

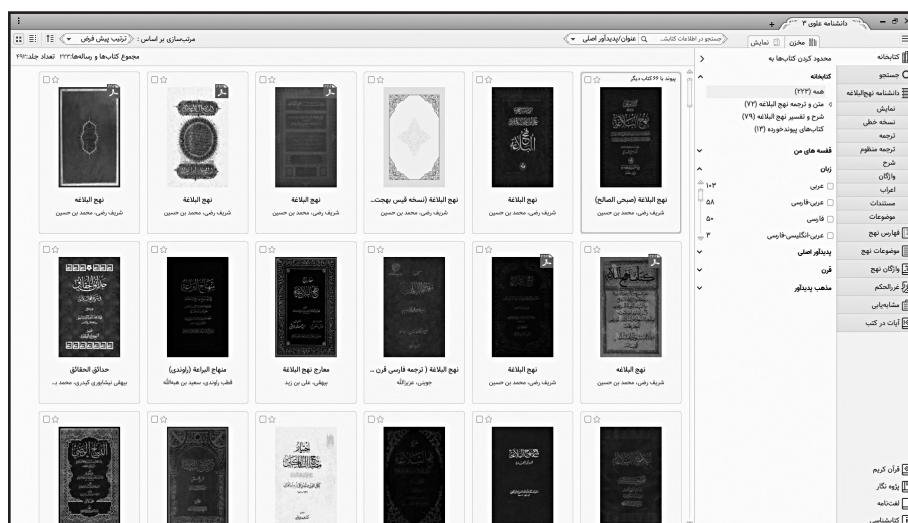
موضوعات نهج البلاغه

یکی از نیازهای مهم پژوهش در نهج البلاغه، امکان جست‌وجوی دقیق و دسترسی به موضوعات مختلف این کتاب ارزشمند است. برای پاسخگویی به این نیاز، کارپوشه «موضوعات» طراحی شده است که دسترسی ساختارمند و پیشرفته‌ای را برای کاربران فراهم می‌کند. در این کارپوشه:

* تمامی موضوعات نهج البلاغه در قالب یک درختواره طبقه‌بندی شده ارائه شده‌اند.

* امکان جست‌وجو در میان موضوعات به کاربران کمک می‌کند تا سریع‌تر به محتوای دلخواه خود برسند.

این ابزار ارزشمند، برای پژوهشگران و علاقه‌مندان، بستری جامع و کارآمد فراهم کرده است تا به‌صورت دقیق‌تر و نظام‌مند به مطالعه موضوعات نهج البلاغه مبادرت ورزند.

بخش کتابخانه در نرم‌افزار دانشنامه علوی ۳، گنجینه‌ای غنی و پر بار از معارف علوی را در اختیار شما قرار می‌دهد. این بخش با دربرداشتن ۲۲۳ عنوان کتاب در قالب ۴۹۲ مجلد، نسبت به نسخه پیشین، افزایش چشمگیر در منابع داشته و بستری وسیع‌تر برای پژوهش و مطالعه در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌دهد

فهارس نهج البلاغه

فهارس تخصصی استخراج‌شده از متن ارزشمند نهج البلاغه، شامل عناوینی مانند: احادیث نبوی، مباحث مربوط به معصومین (ع)، اعلام، مکان‌ها، زمان‌ها، ادعیه، و مباحث علوم بلاغی (معانی، بیان و بدیع)، نقشی کلیدی در تسهیل و تعمیق پژوهش‌های مرتبط با این اثر دارند. این فهارس که با دقت از متن استخراج گردیده و ارتباط آنها با عبارات کتاب مشخص شده، زمینه را برای دسترسی سریع و آسان به موضوعات مورد نظر، و درک دقیق‌تر و جامع‌تر از کلام امیر مؤمنان (ع) مهیا می‌کنند.

واژه‌نامه

واژگان نهج البلاغه، یکی از بخش‌های ارزشمند در این نسخه از دانشنامه علوی به شمار می‌رود. در گذشته، تنها برخی واژگان دشوار و غریب نهج البلاغه با استفاده از تعدادی منابع استخراج و ارائه می‌شد؛ اما در این نسخه، با انتخاب کتاب مفردات نهج البلاغه به عنوان منبع اصلی و بهره‌گیری از سایر منابع، تمامی واژگان نهج البلاغه - بالغ بر ۳۰ هزار واژه غیر تکراری - همراه با شرح معنایی ارائه شده است. به این ترتیب، علاوه بر شناسایی کاربرد هر واژه در بخش‌های مختلف نهج البلاغه، امکان بررسی و تحلیل معنای آن از دیدگاه واژه‌شناسی نیز فراهم شده است.

دانشنامه غرر الحکم

با توجه به اینکه کتاب گران‌قدر غرر الحکم و درر الکلم بخش قابل توجهی از کلمات امیر مؤمنان (ع) را در بر دارد و شرح و ترجمه‌های متعددی نیز از آن به رشته تحریر در آمده، متن این اثر ارزشمند به همراه چند شرح و ترجمه، نمایه‌ها و فهرست موضوعات آن، در قالب یک مجموعه مختصر و مستقل - در کنار مجموعه نهج البلاغه - به کاربران محترم ارائه می‌گردد.

موارد ارتقایافته در نسخه سوم

- * به‌روزرسانی و بهبود رابط کاربری؛
- * به‌روزرسانی محتوای کتابخانه (۲۲۳ عنوان کتاب در قالب ۴۹۲ جلد)؛
- * اضافه شدن چهار نسخه خطی دیگر از نهج البلاغه (در بخش کتابخانه و دانشنامه نهج البلاغه)؛
- * اضافه شدن نسخه قیس عطار در بخش دانشنامه نهج البلاغه (جهت مقایسه متون)؛
- * غنی‌سازی محتوای بخش مستندات (مصادر) نهج البلاغه؛

واژگان نهج البلاغه، یکی از بخش‌های ارزشمند در این نسخه از دانشنامه علوی به شمار می‌رود. در گذشته، تنها برخی واژگان دشوار و غریب نهج البلاغه با استفاده از تعدادی منابع استخراج و ارائه می‌شد؛ اما در این نسخه، با انتخاب کتاب مفردات نهج البلاغه به عنوان منبع اصلی و بهره‌گیری از سایر منابع، تمامی واژگان نهج البلاغه - بالغ بر ۳۰ هزار واژه غیر تکراری - همراه با شرح معنایی ارائه شده است

* ایجاد کارپوشه واژنامه (شرح و تفسیر تمام واژگان و لغات نهج البلاغه)؛

* ارائه تحلیل صرفی و نحوی تمام کلمات و عبارات نهج البلاغه مبتنی بر شروح و کتب اعراب نهج البلاغه؛

* به‌روزرسانی محتوای فهارس نهج البلاغه.

نگاهی کلی به قابلیت‌های نرم‌افزار

* استفاده از قالب کتابخانه استاندارد با امکان به‌روزرسانی داده و ساختار؛

* به‌کارگیری موتور جست‌وجوگر قدرتمند Elastic search و عدم استفاده از موتور جست‌وجوی پیشین؛

* دستیابی آسان و سریع به متن فصول و ابواب کتب از طریق فهرست درختی؛

* انتقال مطالب کتاب به‌طور مستقیم از برنامه به پرونده‌های word و یادداشت نور؛

* درج نشانی مطلب منتقل‌شده به پرونده word و یادداشت نور شامل: نام کتاب، شماره جلد و صفحه؛

* درج اطلاعات شناسنامه‌ای کتاب در انتقال مطلب به پرونده word با هدف سهولت استناددهی کاربر، شامل: نام مؤلف، کتاب، ناشر، محل نشر، سال و نوبت چاپ؛

* امکان نمایش و مقایسه هم‌زمان دو کتاب دلخواه؛

* امکان ساخت دامنه منابع توسط کاربر و جست‌وجو در دامنه دلخواه؛

* امکان نمایش چند کتاب در میز کار به‌طور هم‌زمان و جست‌وجو و حرکت سریع و مستقل میان آنها؛

* امکان انجام جست‌وجوی ساده و پیشرفته ترکیبی با استفاده از عملگرها؛

* ارائه قابلیت جست‌وجوی برخط (Find) در کارپوشه‌های مختلف؛

* امکان جست‌وجوی مطالب از طریق ریشه کلمات و الگوسازی؛

* امکان تفکیک میان نتایج جست‌وجو بر اساس قرن و مذهب پدیدآورندگان و...؛

* ارائه واژه‌یاب هوشمند دربردارنده پُرکاربردترین کتب معناشناسی، فروق، غریب الحدیث و کلمات قرآن؛

- * امکان نمایش و عدم نمایش سند روایات، اعراب، سرصفحه، حواشی و تعلیقات در کارپوشه نمایش به دلخواه کاربر؛
- * امکان انتقال و عدم انتقال اعراب، سرصفحه و پاورقی کتاب‌ها به پرونده word و یادداشت نور؛
- * ارائه قرآن کریم به همراه ترجمه با قابلیت جست‌وجو در آیات بر اساس: ریشه، مشتق و کلمات قرآن؛
- * امکان مشاهده تصویر اصلی منابع از طریق اتصال مستقیم به پایگاه کتابخانه دیجیتال نور؛
- * امکان مطالعه تفصیلی در باره آیات موجود در کتب از طریق اتصال مستقیم به پایگاه جامع قرآنی نور؛
- * ایجاد میز پژوهشی جدید و ویرایش آن و امکان جست‌وجو در میز پژوهشی مورد نظر؛
- * امکان یادداشت‌برداری (شامل: نمایه‌زنی، حاشیه‌نویسی، رنگی کردن متن) و نشانه‌گذاری در صفحات؛
- * انتخاب زبان برنامه به دلخواه کاربر، شامل: فارسی، عربی و انگلیسی؛
- * امکان تغییر اندازه صفحه نمایش در نمایشگرهای مختلف؛
- * امکان تغییر قلم (Font) و رنگ زمینه (background).

چشم‌انداز برنامه

دانش‌نامه علوی - نسخه ۳، به‌عنوان یک منبع جامع در عرصه معارف علوی، با هدف ارائه اندیشه‌های امیر مؤمنان علی(ع) و میراث علمی ایشان طراحی شده است. این نرم‌افزار با امکانات پیشرفته، دسترسی آسان به منابع علمی و پژوهشی را برای پژوهشگران، دانشجویان و علاقه‌مندان فراهم می‌آورد.

این نرم‌افزار، بر ارتقای محتوا و ساختار پژوهشی و فناوری تأکید دارد و با ارائه متون معتبر، شروح و تفاسیر، به بازخوانی آموزه‌های امیر مؤمنان(ع) در حوزه‌های: فقه، کلام، اخلاق و حکمرانی می‌پردازد. همچنین، با ابزارهای تحلیلی، امکان بررسی عمیق‌تر نهج‌البلاغه و سایر متون علوی را مهیا می‌سازد.

پرداختن به ابعاد مختلف شخصیت امیر مؤمنان(ع)، از جمله فضایل و مباحث ولایت، از دیگر اهداف این دانش‌نامه است. به این ترتیب، دانش‌نامه علوی نسخه ۳، به‌عنوان مرجع علمی معتبر برای پژوهش‌های اسلامی و ترویج معارف علوی شناخته خواهد شد.

به‌طور کلی، مهم‌ترین اهداف تولید این نرم‌افزار و چشم‌اندازهای مرتبط با آن عبارت‌اند از:

۱. تسهیل دسترسی به منابع معتبر: فراهم کردن دسترسی آسان به متون و شروح نهج‌البلاغه و آثار مرتبط با امیر مؤمنان(ع).
۲. تحلیل و تبیین اندیشه‌های علوی: ارائه ابزارهای تحلیلی برای بررسی عمیق‌تر آموزه‌ها و سخنان امیر مؤمنان(ع) در پاسخ به نیازهای معاصر.
۳. توسعه فرهنگ و تمدن اسلامی: ارتقای آگاهی از شخصیت و اندیشه‌های امیر مؤمنان(ع) به‌عنوان الگوی کمال انسانی و اجتماعی. ■